

نام و نام خانوادگی: .....
 مقطع و رشته: دهم (ریاضی/تجربی)
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
 آزمون ترم نوبت دوم سال تمصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام درس: فارسی دهم
 نام دبیر: مصطفی اسلامی
 تاریخ امتحان: ۰۵ / ۰۳ / ۱۴۰۰
 ساعت امتحان: ۰۹ : ۰۰ / صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

محل مهر و امضا، مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضا:	نام دبیر:	تاریخ و امضا:
ردیف	سؤالات			نمره
الف	قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱	معنای واژه ها را بنویسید: (الف) ابدال (ب) تقریر (ج) دوده (د) نثار: (ه) درع (و) پاس			۱/۵
۲	از میان ترکیبات زیر شش غلط املایی بیابید و صورت درست آنها را بنویسید. فسوس و مزیح - درع و ذره - غالب و مغلوب - سنان و نیزه - غازی و جنگجو - غزا و سرنوشت - اشباه و سایه ها - دشمنی و بدسگالی - رعب و وحشت - صفین و هنین - مغریان و قرآن خوانان			۱/۵
۳	در بیت زیر نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت			۱
۴	ساختمان جمله (ساده - غیر ساده را در عبارات زیر مشخص نمایید. (الف) مست گفت ای محتسب بگذار و رو / از برهنه کی توان بردن گرو (ب) اگرچه باده فرح بخش و باد گل بیز است / به بانگ چنگ مخور می که محتسب تیز است			۰/۵
۵	نقش دستوری ضمیرهای پیوسته را در جمله های زیر مشخص کنید. (الف) دیگر طاقت دیدنم نماند (ب) که جان یابدت زان خورش پرورش			۰/۵
۶	اجزای مصراع زیر را مرتب نمایید بشد تیز رهام با خود و گبر			۰/۵
۷	درباره کاربرد کلمه «را» در بیت زیر توضیح دهید هدیه ها میداد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را			۰/۷۵
۸	درباره تحول معنایی «شوخ» توضیح دهید			۰/۷۵
ب	قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۱	قسمت های مشخص شده در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟			۰/۵

	حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کآرام درون دشت شب خفته ست	
۰/۵	در عبارت زیر ارکان تشبیه را مشخص کنید ریش برمیکند و میگفت ای دریغ / آفتاب نعمتم شد زیر میغ	۲
۰/۵	آرایه مشخص بیت زیر چیست؟ چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه «جنات تجری تحت الانهار» داشت.	۳
۰/۵	مفهوم عبارت های کنایی زیر را بنویسید الف) سپهد عنان اژدها را سپرد / ب) رخ نامور سوی توران کنی	۴
۱	انواع جناس را در عبارت زیر بیابید: گلاب است گویی به جویش روان / همی زنده گردد به بویش روان	۵
۰/۵	در بیت زیر ایهام را بیابید و هر دو معنای آن را بنویسید : بی مهر رخت روز مرا نور نماندست / وز عمر مرا جز شب دیجور نماندست	۶
۱/۵	سجع ها را در عبارات زیر بیابید و نوع هر کدام را بنویسید. الف) هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده ب) ملک بی دین عاطل است و دین بی ملک ضایع ج) محبت را غایت نیست از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست	۷
	قلمرو فکری (۸ نمره)	ج
۰/۵	مولانا در بیت زیر آدمی را از چه چیزی بر حذر میدارد؟ چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست	۱
۰/۵	در درس «گردآفرید» دلیل دردمندی و غمگین بودن ساکنان دژ چه بود	۲
۰/۵	«ای سرزمینی کز خاکت /خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر میخیزند» الف) کدام سرزمین مورد خطاب است ؟ ب) مقصود شاعر از قسمت سوم چیست؟	۳
۰/۵	در بیت زیر تاکید بر چه چیزی است؟ جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من	۴
۱	با توجه به بیت زیر : جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی زابدال حق آگاه شد الف) مقصود از ابدال چیست؟ ب) مولانا چه چیزی را علت گمراهی میدانند؟	۵

۵	<p>معنی و مفهوم عبارات زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید</p> <p>الف) به آورد با او بسنده نبود / بپیچید زو روی و برگاشت زود</p> <p>ب) بدو گفت رستم که تیر و کمان / ببین تا هم‌اکنون، سر آری زمان</p> <p>ج) کمان را به زه کرد و بگشاد بر / بُد مرغ را پیش تیرش گذر</p> <p>د) که هم‌رزم جستی هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ</p> <p>ه) صد هزاران این چنین اشباه بین / فرقاشان هفتاد ساله راه بین</p> <p>و) اگر جان ما ارزشی داشته باشد برای این است که سخت تر از برخی جان های دیگر سوخته است</p> <p>ز) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تورا کژ طبع جانوری</p> <p>ح) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال</p> <p>ط) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود</p> <p>ی) چون بر رقعہ من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلیت چیست</p> <p style="text-align: center;">موفق باشید - اسلامی</p>	۶
صفحه ی ۳ از ۳		

جمع بارم : ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد

کلید سؤالات نوبت دوم سال تمصیلی ۱۳۹۹-۰۰

نام درس: فارسی دهم
نام دبیر: مصطفی اسلامی
تاریخ امتحان: ۰۵ / ۰۳ / ۱۴۰۰
ساعت امتحان: ۰۹:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
الف	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	الف (مردان کامل (ب) بیان کردن (ج) خاندان (د) بخشیدن (ه) زره جنگ (و) نگاه داشتن	
۲	فسوس - زره - قضا - اشباح - حنین - مقریان	
۳	منادا - متمم - مفعول - معطوف به مفعول	
۴	الف (ساده (ب) غیر ساده	
۵	الف (متمم (ب) مضاف الیه	
۶	رهام با خود و گبر تیز بشد	
۷	مصراع اول : حرف اضافه / مصراع دوم : مفعولی	
۸	در گذشته به معنای چرک و کثیفی بوده ولی امروزه دچار تحول معنایی شده و معنای بذله گو و شوخ طبع می دهد	
ب	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱	مرداب : نماد سستی و بی تحرکی / دشت شب : اضافه تشبیهی	
۲	نعمت: مشبه / آفتاب : مشبه به	
۳	تضمین	
۴	الف) اختیار اسب را به خودش واگذار کرد : سریع حرکت کرد ب) برگردی به سمت توران	
۵	جویش و بویش : جناس ناقص روان و روان : جناس تام	
۶	مهر : خورشید - محبت	
۷	الف) زاینده و پاینده : متوازی (ب) عاطل و ضایع : متوازن (ج) نهایت و غایت : مطرف	
ج	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱	دوستی نکردن با هر کس	
۲	اسیری هجیر و شکست گردآفرید از سهراب	
۳	الف) لبنان (ب) مقدس بودن سرزمین لبنان	
۴	یکتاپرستی	
۵	الف) مردان حقیقی راه حق / (ب) قیاس و تقلید کورکورانه	

الف) در جنگ حریفش نبود و از مقابل او فرار کرد

ب) رستم به اشکبوس گفت به تیر و کمانم نگاه کن که هم اکنون تو را خواهم کشت

ج) کمان را آماده کرد و شروع به تیراندازی کرد و آنچنان دقت و سرعت داشت که حتی پرنده هم از مقابلش نمی توانست فرار کند.

د) هم جنگیدی و هم حيله به کار بردی و از این کار تو بر خاندان ننگی وارد نیست

ه) در دنیا چیزهای متشابه بسیاری وجود دارند که در اصل بسیار با هم متفاوت هستند

و) بیشتر تلاش کردن و بیشتر سختی کشیدن باعث ارزشمندتر شدن ما میشود

ز) حتی شتر هم با شعر و آواز به رقص در می آید و اگر تو این ذوق را نداری از حیوان هم کمتر هستی.

ح) اندکی زندگانی پس از مرگ دشمن از عمر طولانی بهتر است

ط) روزگار دایم در گردش است، گاهی به نفع ما و گاهی به ضرر ما

ی) چون بر نامه من آگاه شود بدانند که من چه درجه ای در علم و دانش دارم.

۶

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام و نام خانوادگی مصحح :

امضاء: